

Ірина Гуменюк

к.е.н., доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія,
НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»,
м. Кам'янець-Подільський

Євген Шевчук

студент гр. ПУ-21мз,
НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»,
м. Кам'янець-Подільський

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Розвиток територій є сталим за умови підвищення ефективності їх економічного потенціалу, досягнення повної зайнятості населення, підвищення рівня його життя та дбайливого ставлення до навколишнього середовища. Ефективність публічного управління залежить від взаєморозуміння органів державної виконавчої влади й органів місцевого самоврядування та їх бажання співпрацювати у процесі вирішення нагальних проблем сталого розвитку територіальних громад (фінанси, земля, розвиток людських ресурсів та інше).

У країнах ЄС розвиток сільських територій спрямовується на загальну модернізацію сільського господарства та агропродовольчого виробництва. При цьому відбувається перехід від забезпечення харчової безпеки на основі інтенсивного сільського господарства до підтримки диверсифікованого розвитку багатофункціональної сільської економіки, створення привабливих робочих місць та підвищення рекреаційного та екологічного потенціалу села [1].

З огляду на позитивний досвід провідних країн світу та орієнтуючись на європейський вектор управління, сьогодні в Україні політика розвитку сільських територій має стати пріоритетною в державній регіональній політиці, такою що відкриє нові можливості для відродження сільського господарства та українського села. Цьому, зокрема, сприятиме децентралізація влади, розширення повноважень органів місцевого самоврядування, укрупнення місцевих громад, порядок формування місцевих бюджетів тощо

Сьогодні сільські території України характеризуються низкою системних проблем, до основних з яких варто віднести наступні: високий рівень безробіття, низькі доходи сільського населення, нерозвиненість інженерної та соціальної інфраструктури і сфери послуг, низький рівень розвитку місцевого самоврядування, міграція сільського населення, зменшення чисельності сільського населення і як наслідок, кількості сільських населених пунктів. Такий стан є наслідком непослідовної державної політики, обмеженості ресурсів місцевих бюджетів для розв'язання проблем сільського розвитку, корупції в органах місцевого самоврядування, низького рівня сільської кооперації та інформаційно-консультаційного забезпечення, спрямованих на створення позитивного іміджу та пошук можливостей розвитку сільських територій України.

В Україні, на сьогодні, політика розвитку сільських територій визначена як частина політики регіонального розвитку.

Державна регіональна політика має бути спрямованою на розробку й реалізацію в повному обсязі стратегій і програм сталого розвитку територій, за результатами яких здійснюватиметься підвищення соціальних стандартів і критеріїв якості життя всіх мешканців незалежно від статі, віку, місця проживання, посади, соціального або матеріального статусу тощо. Рівень сталого розвитку суспільства залежить від задоволення потреб жителів у необхідних послугах (освітні, медичні, соціальні, адміністративні, транспортні, житлово-комунальні, працевлаштування та ін.) і ресурсах. Разом з тим, аномальні ситуації, які відбуваються у світі, свідчать про зміну системи людських цінностей. Від ефективного й ощадливого використання природних ресурсів, забезпечення охорони навколишнього середовища залежить стабільне функціонування національної економіки, добробут населення, безпека життєдіяльності людства та подальша реалізація моделі сталого розвитку [2]

Побудова моделі системи публічного управління сталим соціально-економічним розвитком сільської території базується на визначенні тієї цінності, яка забезпечується всім зацікавленим сторонам (громадянам, громадським організаціям (об'єднанням), господарюючим суб'єктам, державі) на умовах мінімізації витрат створення цієї цінності. Пріоритетним критерієм ефективності функціонування територіальної системи публічного управління є ступінь задоволеності зазначених суб'єктів в співвідношенні з витраченими бюджетними коштами. Саме на рівні міських і сільських поселень забезпечується залучення населення до процесів розробки стратегій, програм і планів соціально-економічного розвитку території та бюджетів, оцінки якості роботи органів місцевого самоврядування, результативності та ефективності діяльності комунальних установ, доступності та якості надання публічних послуг та задоволення першорядних потреб і потреб громадян, які проживають на даній території, а також виконання державних функцій [3].

Список використаних джерел:

1. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 5.02.2015 р. № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
2. Вольська О. М. Соціально-економічний розвиток сільських територій України: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 184 с.
3. Приліпко С. М. Розвиток обслуговуючої кооперації сільських територій: теорія та практика: монографія. Київ: ТОВ «Август Трейд», 2021. 372 с.